

2.3. Yardımlaşma ve Dayanışma

Müslüman toplumu oluşturan fertler arasındaki yardımlaşma ve dayanışma ruhuna dayalı bağlılık, bir vücudun organları arasındaki irtibat gibidir.¹⁵ Muhtaç insanların ve mağdur edilen grupların mağduriyetinin giderilmesi Müslümanlar üzerine yüklenmiş bir borçtur. İslam toplu-
munda;

- ▶ Müslümanlar iyilik ve takva üzerine yardımlaşmaya davet edilir.¹⁶
- ▶ İhtiyaç sahiplerinin gözetilmesinde aile fertleri, akrabalar, komşular vb. yakın olandan başlanması esastır.¹⁷
- ▶ Çalışma gücü olmayan, çalıştığı halde ihtiyaçlarını karşılayamayan fakir ve yetimlerin, muhtaç ve düşkünlerin temel ihtiyaçları toplum tarafından karşılanır.¹⁸
- ▶ Karşılıksız yardım esastır.¹⁹

13 Hucurat suresi, 16. ayet.

14 bk. Buhârî, Mezalim 3, 4; Müslim, Birr 32.

15 bk. Buhârî, Edeb 27; Müslim, Birr 66.

16 bk. Maide suresi, 2. ayet.

17 bk. Nisa suresi, 36. ayet.

18 bk. Zariyat suresi, 19. ayet.

19 bk. Bakara suresi, 262, 264. ayetler; Müslim, İmân 171.

İslam toplumu, yardımlaşma ve dayanışma sayesinde güçlenerek gelişmiştir. Peygamberimizin (s.a.v.) hicretin 5. senesinde baş gösteren kıtlık nedeniyle, Mekkeli müşriklerin yardım isteğine olumlu cevap vermesi, İslam'da yardımlaşmanın insani boyutunu göstermesi bakımından önemlidir.²⁰ Medine Sözleşmesi'nde Müslümanlar, Yahudiler ve diğer grupların birbiriyle ilişkilerinin düzenlenmesiyle toplumsal dayanışma bilincinin geliştirilmesi amaçlanmıştır.²¹

ARAŞTIRILIM

Ülkemizde ve dünyada gerçekleştirilen yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine ait istatistikleri içeren bir rapor hazırlayınız.

20 M. Asım Köksal, İslam Tarihi, C 6. s. 150.

21 Mehmet Akif Aydın, "Anayasa," DİA, C 3, s. 153.

22 bk. Enfal suresi, 73. ayet; Hud suresi, 116. ayet; Müslim, Birr 32; Buhari, Cihad 148; Müslim, Cihad 24-25; Ebû Davud, Cihad 90; Ebû Davud, Cihad 90, 121.